ІСТОРІЯ УКРАЇНИ.

Повний курс підготовки до ЗНО

Тема 13
Західноукраїнські землі
у складі Австрійської імперії
наприкінці XVIII –
у першій половині XIX ст.

© История Змиевского края

САТИРИЧНА АЛЕГОРІЯ НА ПЕРШИЙ ПОДІЛ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ (1772 р.)

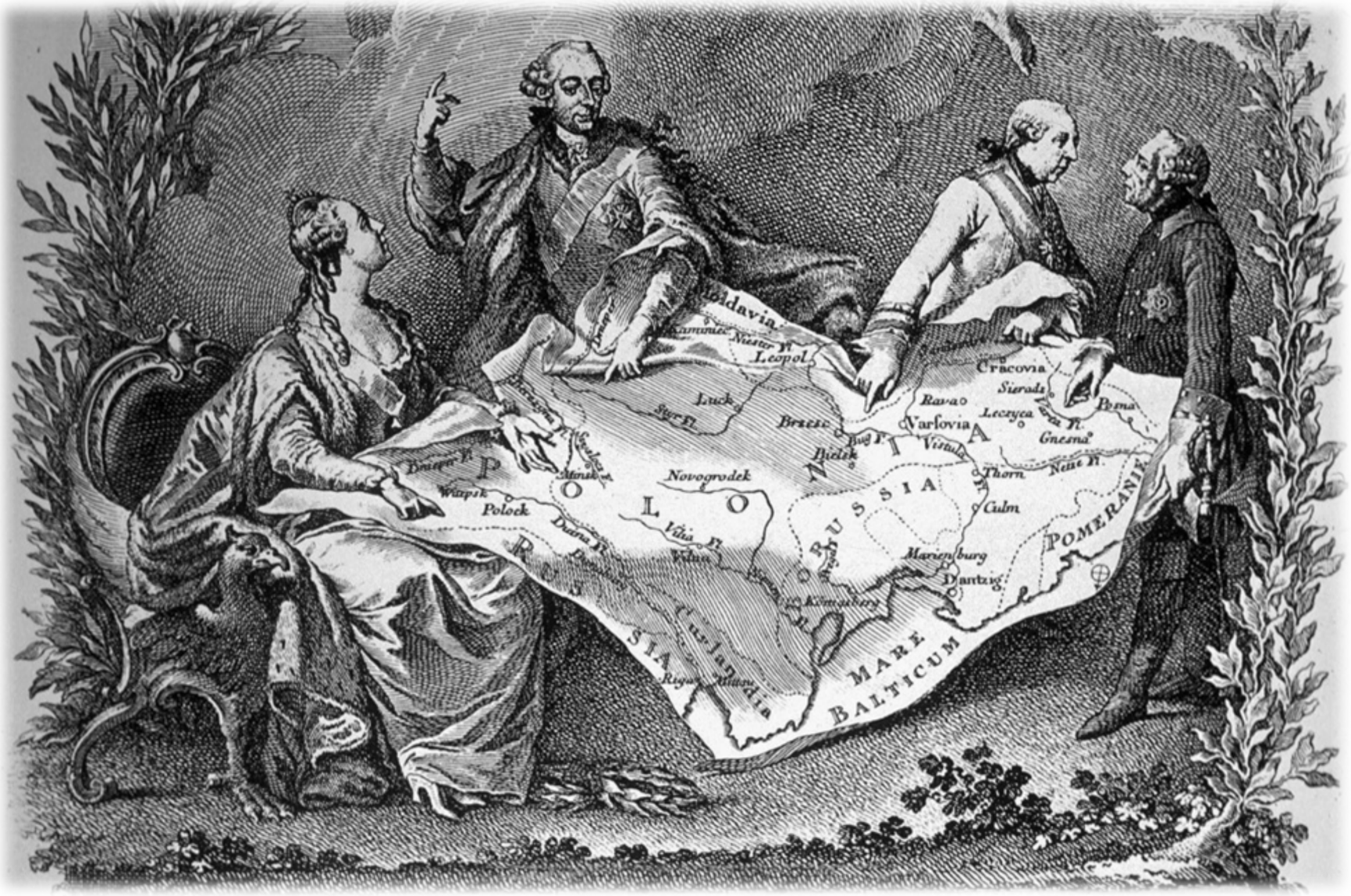

© История Змиевского края

АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ У СКЛАДІ АВСТРІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

Королівство Галичини і Лодомерії

Закарпаття (підпорядковувалося Угорському королівству)

Північна Буковина (19 дистрикт Королівства Галичини і Лодомерії)

© История Змиевского края

НАЦІОНАЛЬНЕ ВІДРОДЖЕННЯ

© История Змиевского края

ПЕРЕМИШЛЬСЬКИЙ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІЙ ОСЕРЕДОК ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИЙ СВЯЩЕННИКІВ

Митрополит Михайло Левицький (1816 – 1858)

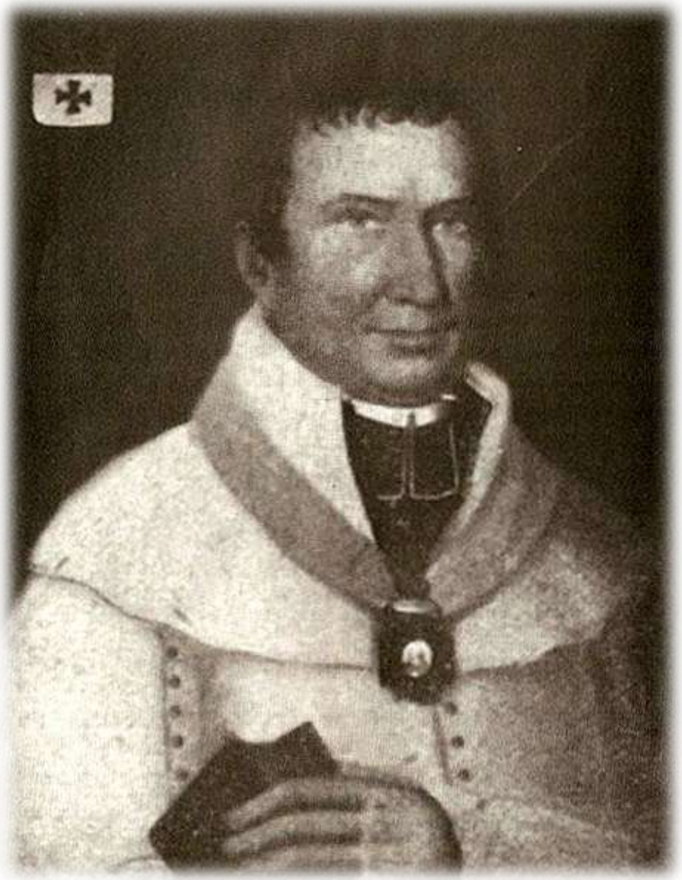

Іван Могільницький (український церковний і освітній діяч)

© История Змиевского края

ІВАН МОГІЛЬНИЦЬКИЙ

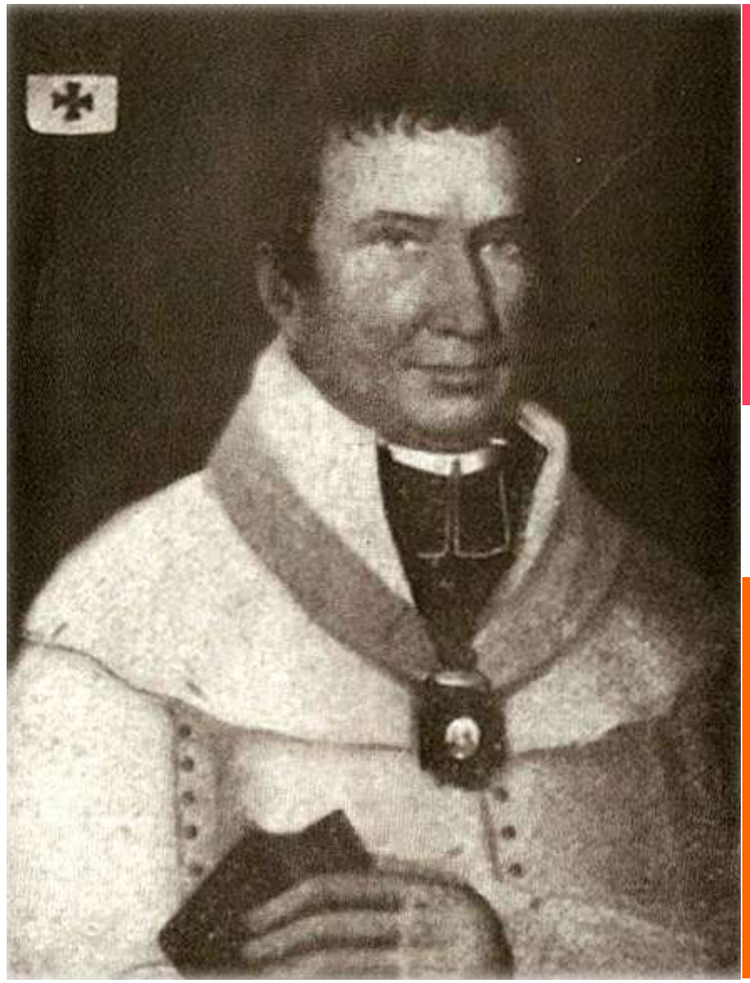

Створив першу
в Галичині граматику української мови —
«Граматика язика словено-руського» (1823 р.)

У статті «Відомість о руськім язиці»
першим серед західноукраїнських мовознавців
обґрунтував положення про самостійність
і самобутність української мови

© История Змиевского края

ПЕРША НАУКОВА ПРАЦЯ З ІСТОРІЇ ЗАКАРПАТТЯ

Іоанікій Базилович
«Короткий нарис фундації Федіра Коріятовича»

Федір Коріятович

© История Змиевского края

«РУСЬКА ТРІЙЦЯ» (1833 – 1837 рр.)

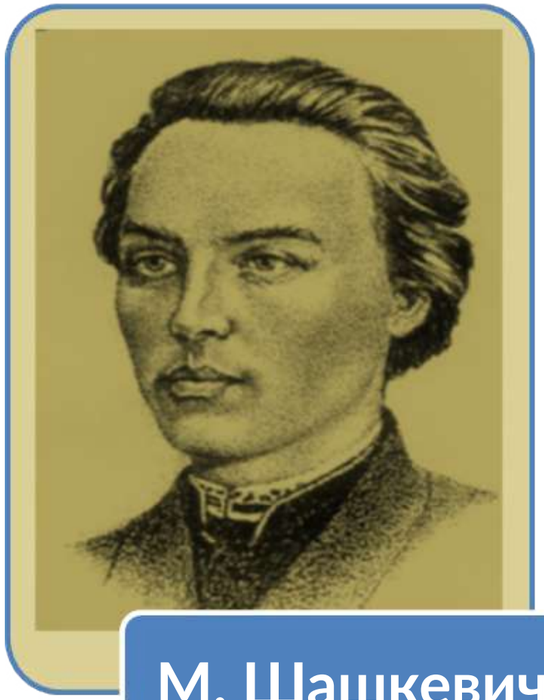

М. Шашкевич

І. Вагилевич

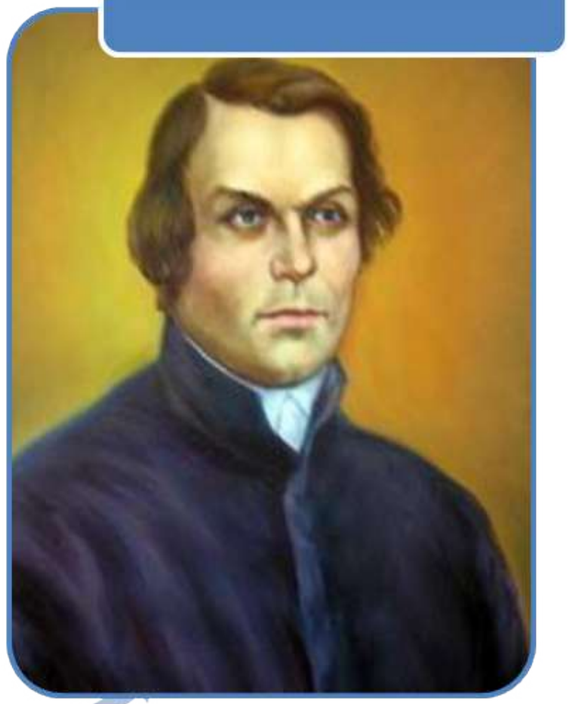

Я. Головацький

© История Змиевского края

АЛЬМАНАХ «РУСАЛКА ДНІСТРОВА»

РУСАЛКА
ДНѢСТРОВАЯ.

Ruthenische Volks-Lieder.

У БУДИМѢ
Письмом Корол. Всеучилища Пештанского.
1837.

1837 рік

Зібрані:
- народні пісні, думи;
- оригінальні твори трійчан.

© История Змиевского края

МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ

Письменник та громадський діяч

Ініціатор збору та популяризації фольклору

Виступав за реформування правопису за фонетичним принципом

© История Змиевского края

«ВЕСНА НАРОДІВ» (1848 – 1849 рр.)

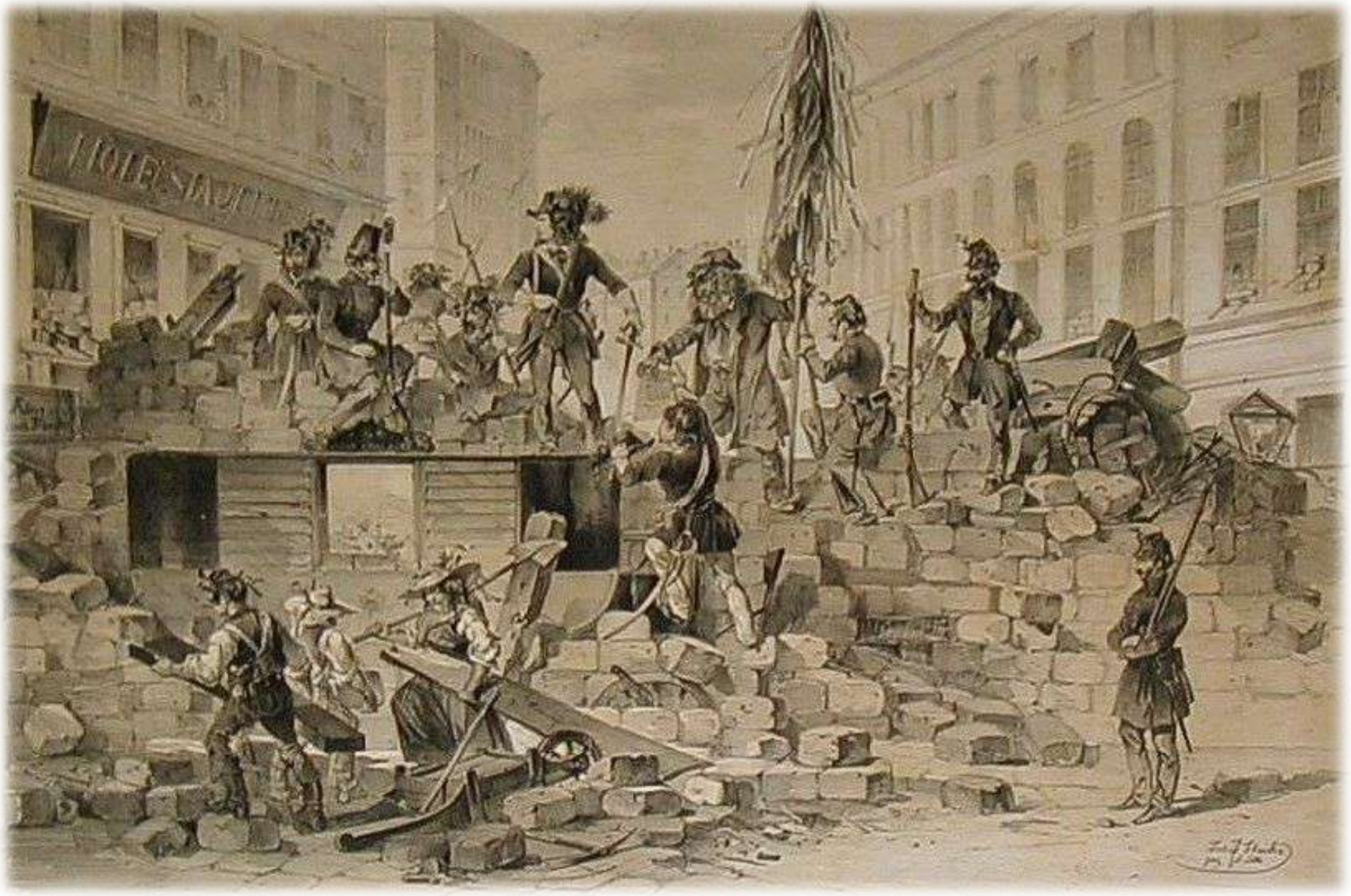

© История Змиевского края

ГОЛОВНА РУСЬКА РАДА

Єпископ Григорій Яхимович
у 1848 році брав активну участь
у галицько-руському русі,
очолив першу громадсько-політичну
організацію галицьких русинів —
Головну Руську Раду.

© История Змиевского края

ПЕРША УКРАЇНОМОВНА ГАЗЕТА – «ЗОРЯ ГАЛИЦЬКА»

ЗОРА ГАЛИЦКА.

Число 1.

Дня 15 Мая 1848.

Письмо тої часописи выходитъ що тыждень разъ аб Второкъ. — Цѣна пôдорочна аб Львовѣ і Ґенік. 15 кр. Ср: въ ôрядахъ почтовыхъ і Ґенік. 45 кр. срібромъ.

ÔДОЗВА ДО РѢСКОГО НАРОДѢ.

БРАТА!

Вѣдомо намъ, що Найяснѣйшій Цѣсарь Австрійскій й Король нашъ надали якгако всѣмъ народамъ своей державы, й намъ Рѣснямъ земли Галицкои, патентомъ зъ дня 25 Березня 1848 Конституцію, то значитъ: такою фундаментальною ôстагою, котра цѣлому народови нашому чрезъ выбранныхъ й закѣреныхъ мающихъ мѣжѣкъ ôдѣлъ къ прародавнѣ свôмъ дозволы, й тымъ способомъ свободи й добрый бытъ намъ закинчы.

Мижь тыми свободами надани намъ тои оголики й кликонъ вагы право, що можемо скиратися на нарады надъ спôлнымъ добромъ нашимъ, розпознавати потреби народа й краю нашого й такоки Найяснѣйшому Пановѣ предкладати.

Въ такôмъ намѣреню заказало ся тô въ столичномъ мѣстѣ Львовѣ товариство Рѣсинôвъ пôдъ назвою „Рада народна рѣска“ котра, порозумѣвшися съ народомъ, его заступати, надъ его потреками промышляти й надъ его свободами чôвати вôдъ.

Конечна потреба такого для насъ Рѣсинôвъ зборô тымъ пильнѣйши ся окажи, скоро ся застановимо, чимъ нашъ народъ колись былъ, въ якôмъ станѣ доси зôставалъ, й якимъ при наданôй тепръ конституціи быти можи й повиненъ.

Мы Рѣсини Галицки належимо до великого рѣского народѣ, котрый ôднимъ говоритъ язикомъ й 15 мілѣонôвъ выносить, зъ котрого пôлтретя мілѣона землю Галицкѣ замешкѣ. Той народъ былъ колись самодѣльный, робнялся въ славѣ найможнѣйшимъ народамъ Европы, малъ свôй пишанный языкъ, свои власти ôстаки, свои власныхъ князѣвъ; одинимъ словомъ: былъ въ добромъ житю, заможнымъ й сильнымъ. Зъ нпріязни сôсѣдъ й розни потомъ нищета розпалася поволи той великій народъ, стратилъ свою самодѣльность, свои князѣвъ й пріишолъ пôдъ чужи пановѣ.

Таки нищета склонила съ часомъ много можныхъ пановъ ôдступити ôдъ рѣского орядѣ отцъ своихъ; а съ ними вымчися моги рѣскои й ôдступити свôй народъ; хоть тая дальна орядѣ народови пôмѣшати не могла, й проси рѣска въ тыхъ пôръ

Ознака. — Читайте завсѣ ô въ середнѣ слôвъ як і, на початкѣ слôвъ якъ ô; а ѣ завсѣ якъ є: н. п. кôнь, читайте кôнь, вôръ, вѣдь.

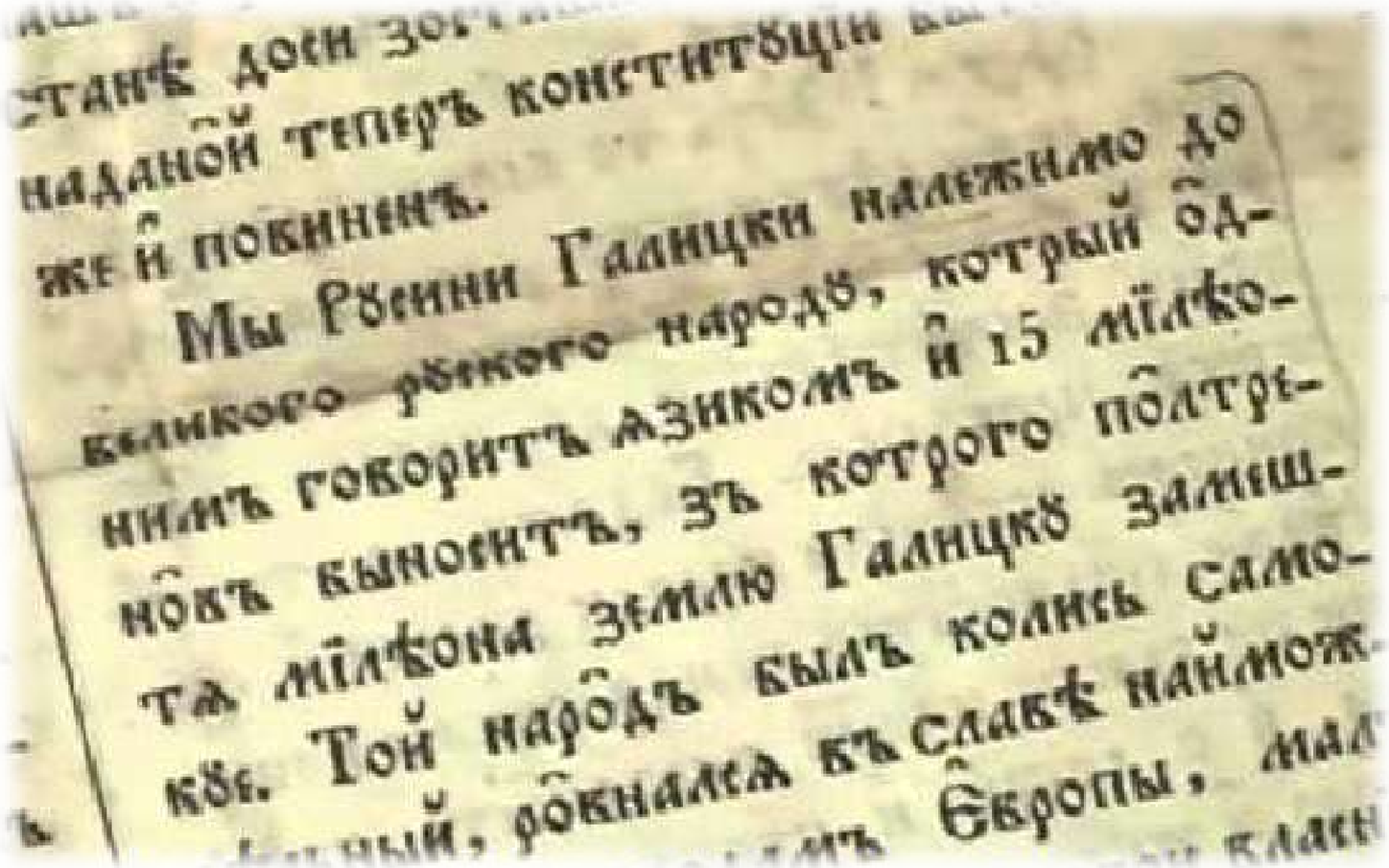

станѣ доси зо
наданой теперъ конституціи
же й повиненъ.
Мы Рѣсини Галицки належимо до
великого рѣского народѣ, котрый ôд-
нимъ говоритъ язикомъ й 15 мілѣо-
новъ выносить, зъ котрого пôлтре-
тя мілѣона землю Галицкѣ замеш-
кѣ. Той народъ былъ колись само-
дѣльный, робнялся въ славѣ найможнѣ-
шимъ народамъ Европы, мал
свôй пишанный язикъ, свои власти

© История Змиевского края

РУХ ЗА ВІДОКРЕМЛЕННЯ СХІДНОЇ ВІД ЗАХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ

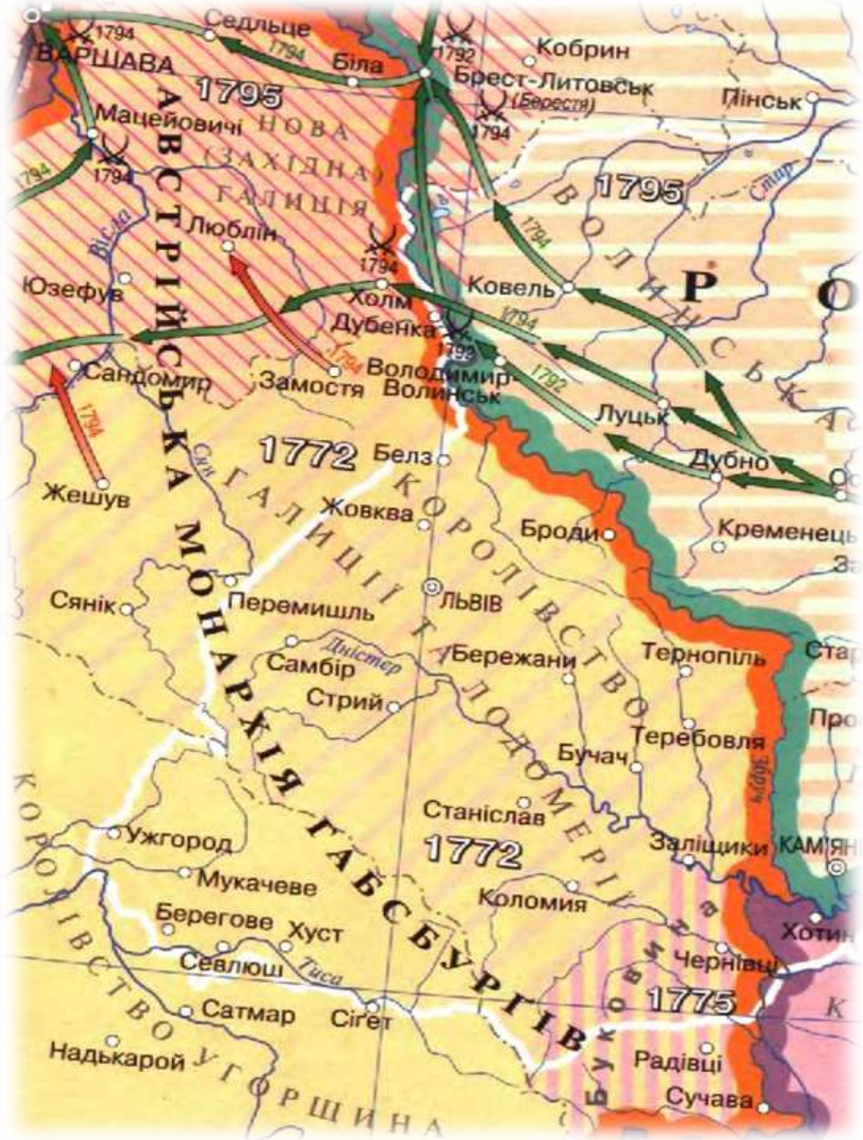

© История Змиевского края

ВІДКРИТТЯ КАФЕДРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ (1849 р.)

Львівський університет

Очолив
Яків Головацький

© История Змиевского края

«СОБОР РУСЬКИХ УЧЕНИХ» У ЛЬВОВІ

Перший з’їзд
діячів української культури (1848 р.)
очолив Микола Устиянович

© История Змиевского края

«ГАЛИЦЬКО-РУСЬКА МАТИЦЯ»

Першим головою
Галицько-Руської матиці
став **отець Михайло Куземський.**
Перша книжка — «Буквар руський
для шкіл в Галіції»
Адольфа Добрянського (1848).

© История Змиевского края

НАРОДНИЙ ДІМ У ЛЬВОВІ

© История Змиевского края

ПОВСТАННЯ НА БУКОВИНІ

Лук’ян Кобилиця

Повстання 1848-1851 рр.

© История Змиевского края

ОЛЕКСАНДР ДУХНОВИЧ

Громадсько-політичний
і освітній діяч Закарпаття

Вірш «Я русин, єсьм і буду»

© История Змиевского края